

Lyssna på patienterna och ta metallförgiftning på allvar

Kan man bli sjuk av sina tandfyllningar? Svaret är ja. Det gäller framför allt de som är genetiskt känsliga för metaller eller som har dålig avgiftning. Att ta patientens egna iakttagelser på allvar är viktigt, men också att utveckla kompetens och provtagning för att fånga upp symtom orsakade av metaller, skriver här Tandvårdsskadeförbundets ordförande Ann-Marie Lidmark.

- Tandvårdsskadeförbundet (Tf) får många samtal från oroliga personer som upplever att de är sjuka av sina tandfyllningar eller implantat, säger Ann-Marie Lidmark Tf:s ordförande. De blir sällan trodda i vården och har svårt att hitta en tandläkare som kan hjälpa dem.

Ett sådant exempel är Meta Kjellgren som blev akut sjuk när hon fick in en tandkrona av titan. Trots omfattande provtagning fann behandlande läkare inga fel och menade att hon bara var stressad och drabbats av utmattningsyndrom. Tandläkaren nonchalerade också hennes oro och ville inte ta bort titankronan. Först efter kontakt med Tf kunde hon komma till en tandläkare som förstod problemet och tog bort kronan. Meta Kjellgren hade tur och tillfrisknade så gott som omedelbart från svåra symtom.

Ett annat exempel är Maria Hålen som insjuknade i typiska förgiftningssymtom efter att en okunnig tandläkare borrar bort en amalgamfyllning utan att skydda patienten från kvicksilverångorna. Varken tandläkaren eller vårdcentralen tog besvären på allvar. I detta akuta fall hade kelering med DMSA varit ett alternativ, vilket också är något som används vid akut kvicksilverförgiftning.

Tf kunde ge stöd och rekommenderade stora mängder C-vitamin och svavel samt andra mineraler för att få ut kvicksilver ur kroppen. Illamåendet och huvudvärken försvann efter ett par dagar, men synrubbningarna fanns kvar någon månad. Maria Hålen hade tur i oturen och tror inte att hon fick några bestående skador.

- Hälso- och sjukvården skulle slippa många kroniskt sjuka om de dels tar patienternas berättelse på allvar och dels bättre lär sig diagnostisera symtom på metallförgiftning. Även provtagning behöver utvecklas. För närvarande rekommenderar Tandvårdsskadeförbundet Melisa-tester och faecesanalyser.

Kvicksilver som kommer från amalgamfyllningar kan lagras i kroppens organ och därför är det ibland omöjligt att finna förhöjda värden utan att först ge kelerande (avgiftande) mediciner som DMSA. Dessutom är den individuella känsligheten stor, vilket gör det svårt att tolka laboratorieproverna om de inte visar kraftigt förhöjda värden.

Typiska förgiftningssymtom är extrem trötthet, värk, illamående liksom syn- och hjärtproblem. Vid akut förgiftning som i de ovan nämnda fallen kan orsaken härledas via patientens berättelse. Kommer symtomen smygande under en längre tid är det svårare att se sambanden. Kvinnor i medelålder får ofta sina symtom förväxlade med klimakteriebesvär och får därmed inte hjälp att bli av med orsaken till problemen och kroniska sjukdomar kan uppstå.

Kompetensutveckling i vården liksom att läkare använder patientens berättelse som underlag i sin bedömning är nödvändigt för att ge Tf:s medlemmar korrekt diagnos och därmed kunna spåra orsaken till besvären. Det skulle spara många personers lidande och också vara lönsamt för hälso- och sjukvården då risken för kronisk sjukdom minskar.

[Se också youtubefilmen](#) där Meta Kjellgren och tandläkare Erik Davidsson berättar om hennes tillfrisknande
[Till artikel om Maria Hålen](#) som förgiftades hos tandläkaren (pdf-fil)